

Hozzászólás

„A természet védelméről szóló törvény 20 éve” című műhelyvitához

Előjáróban nagy megtiszteltetés volt számomra több mint 20 évvel ezelőtt a törvényalkotói munkára való felkérés, hiszen gyakorlatban dolgozó jogalkalmazó voltam. Ugyanolyan megtiszteltetés volt számomra a műhelybeszélgetésre való meghívás is, és nagy öröm számomra a természetvédelem iránt elkötelezett szakemberekkel újra találkozni, akikkel együtt dolgoztunk, és így közös művünk ez a 20 éves törvény.

Ha nem is mindennap, de gyakran dolgozom ma is a törvénnyel, le is írom az évszámot, a törvény számát, tehát hogy a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, de a napi munkában a meghívóig nem is tudatosodott bennem, hogy ilyen matuzsálemi korú a törvényünk.

Számomra nagyon szemléletes az az anyag, amit a hivataltól megkaptunk: fekete betűkkel az eredetileg elfogadott szöveg, és pirossal jelezve a módosítások. Ha elolvassuk a piros betűs szöveget, azt látjuk, hogy a módosítások zömét az élet hozta magával: Natura 2000 területek, uniós csatlakozás, ország név, hivatalok neveinek változása. A törvény célja, alapvető rendelkezései tehát változatlan formában léteznek a mai napig.

Azt említettem, hogy a törvény matuzsálemi korú. Nem sok jogszabályunk él meg ilyen életkort, gyakran már a hatályba lépése előtt módosul. Aggkört ért meg az 1949. évi XX. törvény, az 1978. évi IV. törvény, és az 1959. évi IV. törvény. Az első a régi alkotmány, az alaptörvény, a másik kettő pedig a régi büntető törvénykönyv, valamint a régi polgári törvénykönyv, tehát törvénykönyvek.

Azon gondolkodtam, egy egyszerű törvény hogyan tudott ilyen formában megmaradni?

Arra jutottam, hogy a törvényalkotás résztvevőiként nyilván nemcsak a szakmai tudásunkat vittük a munkába, nem csak azt raktuk össze egy szövegbe, hanem tudatosan-tudat alatt megjelent benne a természet szeretete, annak megóvása iránti elkötelezettségünk, elhivatottságunk. Nyugdíjas kollegáink természetvédelmi területről mentek nyugdíjba, a ma még aktív alkotók azóta is zöld helyeken, területeken dolgoznak, például a „Zöldjog Kft”-ben, vagy egyébként foglalkoznak a természetvédelemmel.

Emlékszem, hogy gyakorló jogászként az első feladat annak összeírása volt, hogy mi nem működik a gyakorlatban, mik a problémás területek. Aztán jött a következő feladat: ha ez nem jó, hogyan és mit kellene csinálni, hogyan kellene szabályozni? Aztán újabb feladatként meghatároztuk az alapelveket, majd szétosztásra kerültek az egyes területek, és hozzákezdtünk a konkrét törvénytörzshöz írásához. Emlékszem, a tervezetet bevittük az országgyűlés környezetvédelmi bizottságának ülésére is, majd a munka végeztével eltettük az általunk elkészített tervezet egy-egy másolatát.

A mai napig jó érzéssel gondolok erre a munkára, a résztvevőkkel való együttes gondolkodásra, a törvénytörzshöz alakítgatására, amíg el nem nyerte a szerintük a legjobb, végleges formáját.

Meghatározó élmény azzal szembesülni, hogy ennyire időtálló, és mások által, fiatalok által, a természetvédelem területén dolgozók, vagy csak önmagában a természetvédelem iránt

elkötelezett, a természetet szerető emberek szerint is kiemelkedően jó munkát tettünk le az asztalra.

Csak egy mellékgondolat: tulajdonképpen a törvény mellékleteként kezelendő azon jogszabályunk, amely felsorolja a védett és fokozottan védett fajokat, és ezekhez eszmei, természeti értéket társít. Többek között ez is alapja annak, hogy egy adott egyed károsítása, veszélyeztetése stb. bűncselekmény lesz-e. Nyilván ez az érték messze áll a közgazdasági értelemben vett értéktől, a fajok veszélyeztetésének foka alapján lesz egyre magasabb ez az érték. Ilyen természeti-eszmei értékkel csak Magyarországon találkozunk, jogszabály mondja ki, mindenkire kötelező, egzakt érték. Másutt problémát jelent, például CITES-es faj csempészete esetén: az élőhelyén nagyobb számban fordul elő, az ottani értéke, vagy amiért a csempész megveszi, vagy amennyiért majd a csempész a feketepiacon értékesíteni tudja, vagy szakértő fogja megállapítani? Több külföldi természetvédelmi szakember érdeklődött már a magyar megoldás iránt azzal, hogy náluk is indokolt lehet ilyenfajta megközelítés, szabályozás.

Köszönet a hivatalnak az ötletért, a rendezvény összehívásáért és színvonalas megtartásáért.

A rendezvényről magammal viszem Varga Anna gondolatát:

„ A természet ismerete, tisztelete és alázatos megközelítése és használata legyen jelen a mindennapjainkban.”

Dr. Ben-Belgacem Anikó